

274 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN
Tebliğ grubu	TAHSİLAT GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	05.09.1958
Sıra no	274

Vekâlete intikal eden hadiselerle nazaran 3242 ve 5254 sayılı Kanunlara göre verilen tavizat bedellerinin hangi tarihten itibaren zamanaşımına tabi tutulacağına ve bunlardan 6183 sayılı Kanun hükümleri dairesinde tecil edilenlerden % 5 faiz aranıp aranmayacağına tereddüt edildiği anlaşıldığından keyfiyetin açıklanmasına lüzum hasıl olmuştur.

1. Bilindiği üzere, 3242 sayılı Kanun ve ekleri hükümleri dairesinde göçmenlerle nakledilenlere ve mültecilere 3 yıl vâde ile; ve 5254 sayılı Kanun hükümleri dairesinde de muhtaç çiftçilere verilen tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın harman mevsimi sonunda ödenmek üzere, tavizen tohumluk verilmektedir. Vâdesinde rızaen ödenmeyen tavizat bedelleri 6572 sayılı Kanun gereğince, muayyen müddet içerisinde (3242 sayılı Kanuna tabi olanlar iki yıl, 5254 sayılı Kanuna tabi olanlar da bir yıl müddetle) bankaca kendi usullerine göre takip ve tahsil edilmekte ve banka bu müddetler içerisinde tahsil edemediği tavizat bedellerini senetleri ile birlikte tahsili için Maliyeye devretmektedir. Maliyece bu şekilde devralınan tavizat bedelleri vâde tarihinden itibaren faize tabi tutularak (3242 sayılı Kanuna tabi olanlar % 7, 5254 sayılı Kanuna tabi olanlar da % 6) 6183 sayılı Kanun hükümleri dairesinde takip ve tahsil edilmektedir. Tahsil edilmeyenler için zamanaşımı müddeti 6183 sayılı Kanunun 102 inci maddesi gereğince, beş yıldır.

Bahis konusu tavizat bedelleri yukarıda açıklanan kanun hükümleri muvacehesinde, kanunlarında gösterilen vâde tarihleri sonuna kadar (3242 sayılı Kanuna tabi olanlar 3 üncü yıl 5254 sayılı Kanuna tabi olanlar da tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın harman mevsimi sonuna kadar) ödenmedikleri takdirde ödenmesi vacip bir mahiyet almış olmaktadır. Bundan sonra bankaca muayyen bir müddet (3242 sayılı Kanuna tabi olanlar 2 yıl, 5254 sayılı Kanuna tabi olanlar da 1 yıl) kendi usulüne göre takip edilerek tahsil edilemediği için Maliyeye devredildiği tarihte de muaccel halledirler. Bu itibarla bankaca Maliyeye devri tarihinden itibaren Maliyenin takip yetkisi derhal ve mehilsiz olarak başlamaktadır. Maliyece borçlular hakkında 6183 sayılı Kanun hükmünün tatbiki de ancak bu devir tarihinden itibaren mümkündür. Binaenaleyh tavizat bedelinden borçlu olanlar hakkında ancak borçların Maliyeye devrini müteakip 6183 sayılı Kanun hükmünün tatbiki mümkün olduğuna göre, tavizat bedellerine ait mürûrüzamanın da, tavizat bedellerine dair borç ve senetlerin Maliyeye devredildikleri tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlaması icabeder. Bu husus Divanı Muhasebatla yapılan muhabere sonunda mezkûr makam ile de mutabık kalınarak bu şekilde kararlaştırılmıştır.

2. 6183 sayılı Kanuna göre tecil edilen tavizat bedellerinden ayrıca % 5 faiz aranıp aranmayacağı meselesine gelince; her ne kadar 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi tecil edilen âmme alacaklarından faiz alınacağını âmir ise de, yukarıda belirtildiği üzere, tavizat bedelleri esasen 6572 sayılı Kanun gereğince vâde tarihinden tahsil edildiği tarihe kadar (3242 sayılı Kanuna tabi olanlar % 7 ve 5254 sayılı Kanuna tabi olanlar da % 6) faize tabidir. Kendi kanunlarına göre alınan bu faizler de borçlunun ödemeyi geciktirmesinden tevellüt etmektedir. Ve 6183 sayılı Kanun 48 inci maddesine göre alınan faiz ile aynı mahiyettedir. Filhakika âmme alacağının tecili çok zor durumda bulunan borçluya borcunu ödemesi hususunda muayyen bir mehil temini gayesini istihdaf etmektedir. Ve bu tecil müddeti içerisinde borç mahiyetine göre % 6 veya % 7 nispetinde faize tabi tutulmaktadır. Binaenaleyh 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil edilen tavizat bedeli borçlarından mezkûr maddeye müsteniden ayrıca % 5 faiz alınmasına sebep yoktur.

Bilgi edinilmesi ve işbu genel yazı hükmünün sür'atle alâkalılara duyurulması rica olunur.

(*) Güncelliği Kalmamıştır.

